

F O A I E

пентрѣ

МІШТЕ, ШІМЪ ШІ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 13.

Duminică 30. Martie.

1841.

DIN LAMARTINE.

(Крединца).

Пе ачаст' а виедїи кале, трекѣтам маї пѣлт кѣ

плѣнс,

Сѣпт а теле кѣлкѣрї славе, флорїе саѣ vedezit,
Шї пѣдежда дитрѣ тоате, мїнтеа мїа ademenit
Арѣтѣндѣмї ферїчїреа дитр'ѣн orizon дитїнс. —

— Нѣ маї воеск о фїїндѣ, че ка зѣвра мї сѣ

трече,

Ѣнде пѣла ла поменїре, тотѣла не рѣнд мї сѣ
щере;

Dorințele 'с несѣршїте, шї пѣчереаї перїтоаре.
Ѣнде zїoa ферїчїрїї, ваї мїе шї' adova n'are! —
Гага амї дїкїде окїї, тоате dїodatz vor peri,
Нѣмї ва рѣтѣне нїмїкѣ не лѣтѣ а пѣдеждѣї,
Сѣфлетѣла шеѣ фѣрѣ кѣртѣ, дї сѣрпата кале а вї-
едїї,

Ва трече дїн астѣ поанте ла негрїле тордїї чеде,
Шї не зїн порок воїѣ дѣче дїн поїанѣла че не 'нгїте,
Вїртѣтеамї фѣрѣ пѣдежде, релїемї перѣсплѣтїте.
Лѣкрѣторїѣла сѣпт зѣврїре афлѣ адѣпност спре
сарѣ

Шї прїмедѣе а са платѣ дѣп' а зїлїї греа поварѣ;
їар пре мїне кѣнд м' овоарѣ сарчїна кѣмплїтїї
соарте,

Шї кѣнд вїацамї е апѣсѣ, дїмї пѣтѣщїї пѣтамї
кѣ тоарте! —

Ралѣто.

SCENE CONTIMPURANE.

I.

О АЛЕРГАРЕ ДЕ КАЇ.

(Скачка).

Тот орашѣла Кїшїнеѣлѣї се adnase
ка сѣ прївїаскѣ алергареа де каї, че се
прелѣвїдїсе пѣн' дїн лѣна лѣї Септемврие
кѣ ащепгареа D. Конте Воронцов гѣвер-
наторѣла генерал а Нѣорѣсїеї шїї а Беса-
равїеї; дар тречереа лордѣлѣї Дѣрхам —
амбасадерѣла Марей Британїї лѣнгѣ кѣртеа
Петерсѣвргѣлѣї — не ла Odessa дїпде-
кѣндѣл, алергареа рѣтѣсе а се фаче
пѣтамї дїн фїїнда D. гѣвернатор чївїл, ге-
нерал Fedorov.

Локѣла алергѣрїї есте зече мїнѣте а-
фарѣ де ораш знде е гѣтїтѣ о галерїе де
скѣндѣрїї дїн фелѣл кїнезїческ пентрѣ прї-
вїторїї повїлї. Простїтеа саѣ — дїн лїт-
ва арїстократїкѣ — Kanalia, шеде дїнпрѣ-
щїеатѣ не кѣмп саѣ дїншїратѣ не тарцї-
неа зпѣї odgon дїтїнс че н'о ласе сѣ се
грѣтѣдеаскѣ. Слабѣ ставїлѣ, дакѣ н'ар
фїї спрїжнїтѣ де жандармїї полїцїеї!

Шїаца се дїнтїнде овалѣ не зїн neted
шес дїтр'о чїркоферїндѣ де треї версте
дїсептѣте кѣ стѣлпѣшорї де lemn de
3—4 стѣпжїнї департе зпѣл де алѣл, їар

dinainte galeriі este variera de unde pleacă alergătorii cari, după o săptămână, sunt datorii а face cizma piedici de patru ori, adecă о kale de doăsprezече версте (маї жмътате подъ); ши дої каре дитрек не чеїмалдї ажнгънд маї painte цїнта, прїїтеск, чел тптъї зп вас де арцїнт предзїт 1500 ръбле асїгнацїї; чел ал доїле, 500 ръбле, каре ванї дї дъ вїстерїа дпнпъртесакъ.

Алергърї де каї се фак не тот апъл дп тоате гъвернїле Ръсіеї. Скопъл есте ка прїп ачеастъ дпкбражаре съ се дпмъптъгъеаскъ соїл хергелїмор ши е фоарте немерїт, пентръ къ акъм тоатъ кълърїмеа се дндестълеазъ дїп царъ, дп време че маї де пълт ера невоїе а се кзмнъра каї дїп статърїле вечїне. Ам зїтат се спїкъ къ пѣмаї армасарї ши іене свнт прїїмїдї съ алерце; каї пѣ; ши пѣ де алт соїк декът де лок.

Фїїнда фѣксіонерїмор чївїмї ши мїлітарї, тоцї дп тмъндїрацїї, да ачестеї прївелїцїї о помпъ солелелъ че адъчеа ампїте де търнерїле кавалерїмор вржстеї де мїжлок, къ ачестъ деосъвїре къ ачеїа се лъпта ка съ капете о окїре де ла дама іїнїмеї лор, ши ачестїа алеаргъ ка съ къдїце 1500 де ръбле.

Галерїа ера тїкїтъ де даме фрѣмоасе, фрѣмъшеле ши маї слътїшоаре, тоате къ деосебїте капеле ши mode де контравандъ, пентръ къ Odessa фїїнд порт-франк се дпсърчїнеазъ а дпмърѣка не Кїшїненче; ши е кърїос а ле ведеа не тоате къ твалете рекороасе ши фрѣмоасе, ши стофеле енглезецїї ши францезе кѣм фошпеск трекънд къ деспрец не свѣт варѣа ваве-

шїмор каре ле прївеск стрѣмвъндъсе ши стрѣмгънд дїп змерї.

Он фрѣмос Landau de Viena венїа дпхъмат де патрѣ телегарї роївї. Веэїтїл дп векїк костъм рѣсеск къ варѣа лъпгъ дї тъпа къ хъдърї коперїте къ цїнте де арцїнт, пъзїнд зп аер грав вреднїк де зп маїстрат. Он лъктор-ампїте дндатъ ар фї кпоскѣт къ ачел ателациъ де ши рѣсеск, авеа о фортъ къ тотъл молдовенеаскъ, адїкъ ера маї елегант ши ковършїнд тъсърїле обїчеїлзї, къчї каїї де ла роате ера чел пѣцїп де треї стължїнї депъртацїї де пайнташїї не кареї тъпа зп фрѣмос вѣїат ка де 16 анї стрїгънд пенчетат падї! падї! къ зп глас че ресъпа ка пїкълїна дптре їнстръментеле зпїї орхестрѣ.

Дп ачел скїпацїѣ дїпапої ера о тевъръ дамъ блондъ, а кърїа фїгъръ авеа ачеа вълндедъ че се веде дпвечїнїтъ де пенелъл лзї Рафаел ши зп жъне врзнет каре де не варветъ ши тѣстедї се кпнпцеа къ ера стрѣп. Денпїнте ера зп от балап че пѣтеа съ айвъ 35 анї. Кїпъл сеї ера фрѣмос ши їнтересант, дар о дптрїстаре деспъдеждзїтъ се ведеа не фада са палїдъ. Ел пѣрта окїларї верзї ши цїнеа тъпїле тїнереї даме стрїнсе дптрѣ а ле сале къ о фамїларїтате неїертатъ алтїї декът зпїї върват.

Кът пентръ стрѣпъл врзнет, ел пѣреа къ пѣ вагъ сеамъ къ е лъпгъ о фрѣмсецъ, ши пѣ се зїта ла счена копжъгалъ, каре зрмаре а лзї dovedia саї къ ачеа жъпъ фетее дї ера рѣдъ, саї къ іїнїма лзї ера прїнсъ, саї къ ера зп несїмцїтор; пентръ къ дама (прекъм ам маї спѣс) ера атът де фрѣмоасъ, дпккът вълъндъо чїнева, тре-

вѣта — дакъ нѣ с'ар фѣ днаторат — чел пѣдѣн съ о прѣвѣаскъ ка не зп кап д'оперъ а патрѣй.

Тѣлѣрѣл от столѣт, ерат еѣ; чеѣлалдѣ, D. Иполѣт P. шѣ содѣа саD^a. S. вара меа.

Cosind ла галерѣе, нѣ ам дат жос. Вара меа лѣзъ брацѣл варватѣлѣй сеѣ, ѣар еѣ, фѣкъндѣ'мѣ лок пѣнтре даме кам кълѣреѣще (cavalièrement), кълкънд не вѣтѣтѣрѣле моннеѣдѣлор карѣй тѣ да ла тоѣдѣ драчѣй, котѣнд зпѣформе дн дреанта шѣ дн стѣнга къ зѣчереа пардон, талѣстан каре днкъде гѣра гѣонтѣдѣлор шѣ кълкаѣдѣлор, ам алергат ла челалалт капѣт а галерѣеѣ зпде зѣрѣсѣт о капелъ розъ днпѣпѣшатъ къ о пасере де парадѣс. Стѣпѣла ачѣй капеле ера фаналѣл каре тѣ лѣмина, тагнетѣл че тѣ трѣцеа. . . .

Нѣ воѣз днпрепѣнде а дескрѣе фѣртѣсеѣдѣле Doamneѣ B. пентрѣ къ сѣмѣ къ акѣт дѣпѣ тречере де чѣпчѣ анѣ, орѣ кът анѣ воѣ съ фѣѣ де пепѣтѣлѣтор, сѣвенѣреа еѣ ар сѣлѣ ѣмаѣнаѣѣа съ галопеѣе фѣрѣ воѣе, шѣ аш кълка хотѣрѣеа са. Нѣ воѣз ворѣвѣ дечѣ нѣчѣ де фартекѣл окѣлор еѣ, нѣчѣ де гласѣл еѣ че сѣтѣла къ сѣспѣлѣл аморѣлѣѣ, нѣчѣ де а еѣ талѣ мѣлѣдѣоасѣ. . . .

Нетѣгѣдѣѣт есте къ еѣ слѣвеек не тоате фетеѣле тѣпере шѣ чѣпстеск не вѣтрѣне дн сѣвенѣреа трекътеѣ лор фѣртсеѣдѣ; дар къ тоатъ плекѣчѣзнеа роѣ не дамеле каре нѣ вор авеа о талѣ фѣртсеа сѣ, се тѣ ѣерте дакъ ле префер не челе палте шѣ сѣвѣдѣрѣ. Аста е о грешалъ де каре е вѣноват гѣстѣл мѣеѣ,

Doamna B. тѣ прѣѣмѣ къ зп зѣмвет днкъвѣтѣтор, шѣ вѣзѣнд негѣра де целосѣе че се рѣспѣндѣсе не фѣзда меа днтрѣ вѣдереа зпѣ теѣлѣр ѣфѣцер де лѣнчерѣй че

ворѣвѣа къ дѣлса: Дѣцѣ рекотѣнд не D. Arsenie Тѣмофеевѣчѣ Ж. днѣ зѣсѣ.

О! поѣ не къпоадѣем, ам рѣспѣнс зѣмвѣнд къ сѣлъ кътрѣ рѣс. — Bon jour, mon cher; те шѣѣам ла Хотѣн?

— Герѣ нѣмаѣ ам венѣт шѣ тѣне тѣ днторк.

Кѣм! аша дѣграѣъ не лашѣ? ам адаос днкреѣдѣнд фѣрѣптеа шѣ рѣдѣкънд спрѣнчепеле ка сѣ'мѣ даѣ зп аер тѣхнѣт.

— Слѣжба о чере. Слѣжба мѣлѣтѣреаскъ аре маѣ тѣлте пеплѣчерѣ дѣкът мѣлѣметѣрѣ.

— Шѣ маѣ вѣртос дн време де рѣсвоѣѣ. Пѣрѣреа дн бѣза тѣпѣлѣѣ, сѣлѣдѣ а вѣвѣака сѣѣт зп корт каре нѣ вѣ поате апѣра де пестаторнѣчѣа вѣсѣѣхѣлѣѣ, менѣдѣ поате а тѣрѣ департѣ де аѣ вострѣ, фѣрѣ алтѣ петречере дѣкът чѣѣѣл шѣ стосѣл. . . .

А! рѣсвоѣѣл е чеа маѣ таре плѣчере а вѣтезѣлор, зрѣтѣ ел къ зп аер фанфаронѣк, дар пачеа, пачеа е пѣсѣферѣтѣ. А шѣдеа фѣрѣ треаѣъ днтр'о четате дн товѣрѣшѣа зпѣѣ вѣтрѣн командант пѣлѣн де рѣзматѣсѣтѣрѣ шѣ де декорачѣѣ. . . .

Ваѣдѣ аѣзндат дн стратеѣе, домнѣлор, зѣсѣ Doamna B. шѣ нѣ лѣаѣдѣ сеама къ алергѣторѣѣ аѣ сѣ плече.

Офѣцерѣл не лѣсѣ.

Де тѣлт венѣсе лѣнчерѣл ачѣста? ам днтреват.

— Наѣѣѣ нѣчѣ о грѣжѣ, днѣ рѣспѣнсе Doamna B. рѣзѣнд; днѣ ворѣвѣа де фортѣфѣкаѣѣле четѣдѣѣ Хотѣнѣлѣѣ. Нѣ шѣѣ днѣсѣ кът нѣа тѣлѣдѣтѣмѣт днѣлѣнѣреа воастрѣ. Фѣчеам о комѣзрѣаѣе днтре воѣ кънд ворѣвѣаѣдѣ; тѣ атѣт де негрѣ, ел атѣт де алѣ: ера зп контраст де мѣнѣне.

— Вѣд къ комѣрѣаѣѣаѣнѣтѣера дн фавор.

(*)

— Ох! ещѣ не съфериѣ. Тачѣ. Иатъ Домъла Р. зпѣл дѣн жѣдекъторѣ кѣмпѣлѣ (juges de camp).

Домъла Р. не спѣсе кѣ се ва да се тпалѣл алергѣрѣи, дѣдатъ че се вор кѣпѣгѣрѣ конкѣренѣи.

Кѣм? ам дѣтреват.

— Тоѣ се кѣпѣгѣрескѣ кѣ ачел че се сокоате а фѣ маѣ греѣ, шѣ челор маѣ зшорѣ лѣ се пѣне пе шеа пѣпѣ че свѣт тоѣ де о потрѣвѣ греѣ.

— Аста е недрепт. Да кѣ патѣра м'а фѣкѣт зшор, пептрѣ че съ тѣ дѣгрезе кѣт зп гросоман че траѣ поате опт съте де лѣтре?

— Аша е регѣла.

Каре сокоѣ кѣ ва лза премѣл? дѣтревѣ Доатна В. пе жѣдекъторѣ де кѣмп.

— Прекѣ тѣндеск, Мелелѣ ва кѣ щѣга, кѣчѣ е зп кѣлѣрец.

— Каре е Мелелѣ? ам зѣс.

Ачел мѣк аколо кѣ зп страѣ зпгѣреск ларг, дѣкѣт паре кѣ е де дѣппрѣмѣт.

Слабѣ пѣдежде, ам зрмат, кѣчѣ п'аре нѣчѣ кѣм аер кѣлѣреск.

— Съ'л ведѣѣ пе кал, веѣ жѣдека алт фел, дар аѣд кѣмѣндѣмѣ. Мѣ ѣертаѣ, мѣ рог.

Жѣдекъторѣ алергѣ, шѣ гѣсѣнд тоате форталѣтѣѣлѣ дѣмплѣнѣте дете семпалѣ стрѣгѣнд: allez!

Алергѣторѣи плекарѣ ка сеѣеата.

Мѣ зѣт ла вара Дталѣ, дѣтѣ зѣсе Доатна В. шѣ сѣмѣѣ о неспѣсѣ компѣтѣмѣре пептрѣ соарта еѣ; атѣт де тепѣрѣ шѣ атѣт де непорочѣтѣ! Авѣа дѣчѣпѣсѣ а вѣста дѣлчѣѣлѣ зпѣи кѣсѣторѣи потрѣвите кѣ зпѣтѣѣл еѣ вѣрват колонѣлѣ Д. тѣпѣр.

фѣртос, вѣтеаз, шѣ тоартеа дѣл сечѣрѣ свѣт зѣдѣрѣлѣ Сѣлѣстреѣ. Акѣм ачест ал доѣле. . . .

— О! еа дѣл ѣзѣще.

— Нѣ тѣ дѣдоеск, кѣчѣ Д. Иполѣт мерѣтѣ а фѣ ѣзѣт; дар че апар тревѣ се фѣе дѣл свѣфлетѣл лѣи шѣ кѣтѣ жалѣ дѣл ѣнѣма соѣѣѣ салѣ каре сеатѣлѣ Анѣгонеѣ спрѣжѣнѣнд пе Еѣдѣп.

— Кѣ деосѣвѣреа, кѣ ачел вестѣт рѣгѣ а Теѣеѣ ера вѣтрѣп шѣ Д. Иполѣт есте дѣл кѣ дѣл флоареа жѣнеѣѣ.

— Ваѣ де ел! кѣ атѣта е маѣ де тѣпгѣт, пептрѣ кѣ дѣл врѣста дѣфокатѣ а тѣнерѣлор сѣмѣрѣи, вѣаѣа ѣ с'а фѣкѣт о поварѣ дѣзѣроасѣ.

— Дѣл аѣевѣр, ам лѣат сеата кѣ пѣ веѣе вѣне, дар аста поате фѣ о воалѣ тревѣ кѣтоаре.

— Нѣчѣ декѣм. Е десѣвѣршѣт орѣ. Дѣл задар с'аѣ сѣлѣт чеѣ маѣ ѣкѣсѣѣи докторѣ аѣ Петерсѣвѣргѣлѣ шѣ аѣ Одесѣеѣ, пѣ'л аѣ пѣтѣт фолосѣ, чѣ маѣ вѣртос пе лѣпгѣ деспѣдеждѣвѣреа де а се веѣеа вѣндекат де каре пѣтѣмѣ моралѣл сеѣ, фѣзѣкѣл лѣѣ свѣфѣрѣ дѣтр'атѣт дѣкѣт парѣкѣ е зп вѣтрѣп тревѣт!

— О Дѣтпезѣлѣ!

— Блѣстѣмѣл Олгѣи се дѣмплѣнѣ! . .

Сгомотѣл глоатеѣ пе кѣртѣ ворѣа. Алергѣторѣи венѣа.

Доѣспрезѣче конкѣренѣи пѣрчѣсесѣрѣ, шѣ пѣмаѣ чѣпчѣ се дѣтѣрна. Кѣрѣнд шѣ дѣн ачестѣа маѣ рѣмасѣрѣ треѣ. Доѣ рѣвалѣ ера акѣм; зп армасар пегрѣ шѣ о ѣапѣ сѣрѣ. Калѣл ера мѣк де трѣп, дар плѣн де фок, пѣчоарѣлѣѣ ера атѣт де дѣлѣкатѣ дѣл кѣт пѣреа кѣ пѣ маѣ декѣт ор сѣ се

фрѣнгъ. Не дѣксѣл ера Мелелі. Ел ста дѣпѣнт пе шеа ши атѣт де неклінтѣт дѣкѣт омѣл ши добитокѣл семѣна ѣн трѣп, ѣн Чептаѣр. Калѣл ера пѣмаі спѣмѣ; пѣшкѣі і се дѣпѣнсесерѣ ка коарда ѣнѣі арк, ши авѣрѣ грошѣ ешиа дѣп ел. Фрѣптеа кѣлѣреѣлѣі шѣроіа де сѣдоаре; ел легасе фрѣеле де овлѣнкѣл шелеі ши се цѣнеа де коата кѣрсѣерѣлѣі.

Іапа сѣрѣ, пе каре о дѣкѣлека ѣн жокеі а пѣ шиѣ кѣрѣі Donn, ера маі маре дѣкѣт армасарѣл; трѣпѣл еі лѣпѣрѣе, о арѣта кѣ е фрѣгарѣцѣ. Дѣпѣнсесе капѣл дѣпѣнте, ѣрекіле ле лѣсасе пе спате, ши алергѣнд алѣтѣреа кѣ дѣксѣл, шѣвератѣл ларѣілор еі пѣрѣі, ера ка волѣл ѣнѣі пѣптеп пѣнтрѣ армасарѣл каре атѣпчѣ ши маі таре се рѣпезіа ла фрѣгѣ, дѣсѣ еа пѣі да пасѣл.

Амѣндоі ера акѣм ка ла чѣпчѣсѣте пашѣ де цѣнтѣ, кѣнд Мелелі дѣпѣпсѣ амѣі пѣптепѣі дѣ коастеле армасарѣлѣі. Ън сѣпце пѣрпѣрѣіѣ вѣпсі пелеа лѣі лѣчѣе ка атлазѣл ши пѣгрѣ ка папа корѣлѣі. Рѣпкезѣнд де дѣрере се рѣсѣѣлѣ сѣорѣнд страшнѣк, сѣѣрлі ѣндѣіоса коатѣ, ши арѣпкѣндѣсе дѣ зече копче ажѣпсе цѣпта, повѣлѣл добиток!

Дѣдатѣ дѣл ѣрѣмѣ ши іапа.

Хѣра! стрѣгѣ глоата вѣтѣнд дѣп палме.

Мелелі прѣімі васѣл де арѣнт пе каре ера сѣпате арѣтѣтѣріле Бесаравѣі.

Арѣтѣтѣріле ачесте сѣнт: капѣл зѣмѣрѣлѣі молдав цѣнд дѣ коарпеле сале пѣѣѣра дѣпѣрѣтѣаскѣ кѣ арѣпеле дѣпѣнсе.

Дѣпѣтѣрѣшѣт де Жандармѣі ши де тоѣі прѣвіторѣі, кѣ мѣзікѣ дѣпѣнте сѣпѣнд марш, Мелелі інтрѣ дѣп оранш.

Астѣ інтраре трѣпѣфалѣ се помеленѣе

ши се ва помелѣі мѣлѣтѣ време дѣп капѣтала Бесаравѣі, прѣкѣм се помелѣіа ла Рома трѣпѣеле лѣі Чесар, Авѣгѣст ш. а.

Че Олгѣ, доамна теа, ши че вѣлѣстем? ам дѣпѣреват.

Аста е о лѣпгѣ ши трѣстѣ історѣе, пе каре дѣі воіѣ спѣнео, дѣсѣарѣ, дѣмі зѣсе Доамна В. сѣндѣсе дѣп трѣсѣрѣ.

Рѣдѣкѣнд стореле, дѣмі зѣмѣі фѣкѣпдѣмѣі ѣн семп де адѣо кѣ вѣкетѣл де флорѣ че авеа дѣп шѣпѣ. Окѣі меі аѣ ѣрмат карета пѣлѣ че аѣ перѣѣто дѣп ведере.

Сеара ам алергат ла Доамна В. пе каре [ам гѣсѣто сѣпгѣрѣ аѣентѣндѣмѣ.

Іатѣ че дѣмі спѣсѣ:

P. S. Історѣа ѣнеі фетеі спѣсѣ де о фетее аре ѣн фартек деосѣіт. Копѣзѣ дѣп алѣѣмѣл меѣ кіар спѣпѣреа Доамнеі В. дѣпкредѣпдат фѣнд кѣ четѣторѣл дѣмі ва рѣмѣпѣа мѣлѣцѣмітор.

КАРАКТЕРѢЛ ПОПОАРЕЛОР

Трансѣлванѣі.

(Дѣскрѣіе дѣпѣ D. Бенѣгнѣ. Том: 2. кап. 7.)

(Капет).

Ка де о сѣтѣ ши чѣпчѣзѣчѣанѣ се стрѣкѣрарѣ Арменѣіі дѣп пѣмѣр маі маре дѣп Трансѣлванѣа. Кѣ адеѣѣрат акѣма, чел пѣдѣп партеа чеа маі алеасѣ дѣп трѣпшѣі с'аѣ дѣптрѣпат кѣ паѣіа ѣнгѣреаскѣ ши аѣ трекѣт тоѣі ла релѣіѣіа католѣкѣ, дѣсѣ тотѣш дѣп форма трѣпѣаскѣ ши дѣп обѣчѣѣрѣі ш'аѣ пѣстрат дѣсѣшѣіреа лор наѣіоналѣ. Фѣсіогномѣа чеа дѣмѣлте орѣ преа фрѣтѣоасѣ, кѣ пѣцѣе трѣсѣрѣі ворѣітоаре аѣере, коло-

ръл чел негрѣнос а образълѣи (teint) пъръл шѣ окѣи чеѣ негрѣи, арагъ дѣведерат ориѣина лор чеа рѣсърѣеангъ, прекъм шѣ виада чеа дѣн касъ ретрасъ, дѣн контраст къ соѣиалитатеа европеангъ. Къпрѣндереа лор чеа де къпетене есте негодъл, каре не лѣнгъ стрѣдания, пѣстрареа шѣ тресвѣа лор адесеорѣ се фаче ѣсвор де вогъѣие пептрѣ дѣнши, дѣнъ шѣ карактеръл лор капѣтъ дѣнширѣле вѣне шѣ реле къ ачееан дѣнпрезнате. Еѣ сѣнт фоарте релиѣиошѣ шѣ не кѣт се поате дѣнши пѣзеск наѣионалитатеа лор, дѣн каре прѣчѣнт нѣи нѣ се аместекъ дѣн късѣторѣи къ чеѣ де алте наѣи.

Де шѣ Бѣлгарѣи, карѣи дѣн дескѣлините времѣ венѣръл дѣн Трансѣлванѣа шѣ се ашезаръл аѣи, ера къ тѣлт маѣ пѣмерошѣ декѣт Арменѣи, тотѣн еѣ н'аѣ фост дѣн старе ашѣи ѣинеа дѣнширѣле лор наѣионале ка ачещѣа. Еѣ се перѣѣръл о парте дѣнтре вогърѣи, алгъ парте дѣнтре ромѣнѣи шѣ с'аѣ префѣкѣт къ ачѣа шѣ овѣиле вѣлгъреѣи дѣн лимба шѣ наѣионалитатеа лор сѣнгър пѣтеле 'шѣлаѣ пѣстрат.

Гречѣи, пѣѣинѣ карѣи се афлъл дѣн Трансѣлванѣа аѣ ретас кредѣнчошѣ ла лимба шѣ кѣпѣла де а вѣедѣи, сѣнгър дѣнтеркъмѣнѣтеа ориенталъ оаѣ пѣрѣсѣто маѣ тоѣи, прѣимѣнд не чеа европеангъ. Песте тот къпрѣнши къ негъѣдеторѣа, о парте таре дѣн еѣ нѣ сѣнт ашезаѣи къ статорнѣче *) дѣн царъл, чѣ ѣртеазъл ѣнтересълѣи негъѣдетореск, дѣнкѣтрѣѣ дѣн кѣамъ ачѣла спре лѣвкрѣрѣи шѣ дѣнпрепрѣндерѣи маѣ къѣѣигоасе.

Фѣи лѣи Исраѣл дѣн Трансѣлванѣа, къ

*) Не семѣе къ D. Benigni дѣнделѣе аѣи не чѣле доаѣ компанѣи негъѣдеторѣи дѣн Брашов шѣ дѣн Сѣвѣт. —

фоарте пѣѣинъ деосѣвѣре се дѣн де пласа де рѣнд шѣ маѣ де жос а наѣиѣи; еврейѣи тѣрчещѣи, не карѣи дѣн времѣле маѣ веѣи дѣнтрѣсесъл негодъл де Левант дѣн царъл, с'аѣ фѣкѣт дѣн Трансѣлванѣа къ тотѣл невѣзълѣи, шѣ ачѣлеа трѣвѣ къѣѣигоасе, каре ле дѣнторчѣа еѣ одатъл, аѣ трекѣт дѣн тѣнѣле гречѣлор (?). Еврейѣи неѣѣещѣи, дѣн карактеръл, пѣравѣрѣле шѣ овѣѣѣрѣле лор къ тотѣл асемѣнеа пласѣи маѣ де жос а попорълѣи лор песте тот дѣн Еѣвропа лѣѣит, сѣхрѣнеск къ трафѣче, къ сѣѣрпѣрѣи, къ фертъл вѣнарсълѣи, дѣн лѣкѣашъл прѣмарѣл ал лор дела Бѣлград се лѣѣеск дѣн тоате ѣипѣтѣрѣле ѣѣрѣи, не вѣнде нѣ ле есте лор ѣнтрареа опрѣитъл прѣн леѣиле ѣѣрѣи, шѣ адѣк къ сѣне маѣ вѣѣртос сѣрѣѣѣрѣа шѣ деморѣлизѣѣа ѣѣравълѣи.

Не чеа маѣ де жос треапѣтъ дѣнтрѣ тоѣи лѣкѣиторѣи Трансѣлванѣеѣ стѣ Цѣганѣл. Beni dѣн India, дѣн ѣрѣѣсѣта пласъл Сѣдѣрѣе сѣѣ Парѣас, каре прѣн пѣвѣлѣрѣа лѣи Тѣмър дѣн аѣи 1408 шѣ 1409 фѣсеръл алѣнѣгаѣи дѣн Патрѣа лор, с'аѣ вѣзълт ка кълѣторѣи помазѣ дѣнкъл дѣн а доа зѣче дѣн веакъл ал ѣнѣѣспрезѣчѣлеа дѣн Ънгарѣа 7), шѣ дѣнпъ докѣментеле дѣн аѣи 1486 шѣ 1487, не ачѣнѣи петрѣчѣа дѣн Трансѣлванѣа де кѣтѣва време кѣтѣва фамѣлѣи ѣѣгънеѣѣи къ корѣѣрѣле лор не ла зѣеле локѣрѣи, шѣ аѣеа дескѣлините прѣвѣлеѣѣѣрѣи дела чѣлѣлалте наѣиѣи. 8) Дѣн партеа стѣпѣнѣрѣи с'аѣ пѣз пѣлтъ остѣнеалъл, спре а десѣѣда не ѣѣганѣи дела виада лор чеа помадѣкъл шѣ аѣ статорнѣчѣи, шѣ дѣнкъл хотѣрѣрѣле ѣѣтеѣи дѣн а пѣл 1791 къпрѣнд дѣн прѣвѣнда ачѣаста о рѣндѣѣелѣ стрѣнсе. 9) Тотѣн о парте дѣн еѣ маѣ прѣвѣѣѣѣе не жѣмѣтате сѣлѣватѣкъл дѣн старе помадѣкъл, рѣдѣкѣндѣишѣи корѣѣрѣи

ле пе о време аколо, знде афлз врео
треавъ саѣ хранъ. — Циганъ есте дешепт,
фоарте ворвиторъ, зшор де минте дн чеа
маї таре тъсъръ, шї центръ ачаеста дн-
тръ тоате че днтрепринде нестаторник, пе-
крединчос къръ тоци, фрикос, пофиторъ
де їсвандъ, спре десфржпаре шї вецие
фоарте таре дедат, дешерт ка пръчїї, їдеа
де чїнсте шї де рънїне прїїмїтъ де лъте,
лїї дї есте некъноскътъ, лепенї песте тъ-
съръ, шї центръ ачаеста пе лънъгъ позї-
циа са парте таре къ тотъл тїкълоасъ, есте
аплекат ла дншелъторїе шї фъртїнар.
Алфелїз еї сълнт. фоарте дндемъпатечї
шї аратъ тълътъ дестоїнїчїе ла фачереа
лъркърїлор, къ каре се кърпрїнд. Аплека-
реа спре вїаца помадїкъ ла еї есте пре-
кърпнїтоаре; дечї цїганъл нъ лесне се
хотъреде де воїе вълъ ла о вїадъ, каре
леаръ пе ом ла зп лок де лъкїнїцъ ста-
торник, дїн каре прїчїнъ колонїзареа лор
дела днченът аѣ фост къ ачлътеа грезъци
днтрезнатъ. Цїганъл помад, парте та-
ре пръсїт фъръ местекаре дела чеї дїн
тлї ачї венїци, аратъ лїмпеде ордїна а-
сїатъ. Колоръл пелеї лїї есте бронет дн-
тнекат саѣ олівїї, ел е таре де мїжлок,
сълмет шї пропорціонат фъкът. Тръск-
рїле федїї лїї ацере, окїї днтнеконїї шї
вїї, пъръл пегръ шї тѣфос. Цїганъл аре
дїнци фрѣмонїї, есте їте, де шї стръктъра
тръпелъї сълъ маї тълт е слъвїчоасъ де
кът таре, тотъш аре о сълътате статор-
никъ шї днкръзїтъ дн контра педренъци-
лор тїмпелъї, ла каре ел есте нъс маї фъ-
ръ нїчї зп аконеретълнт. Днвръкъмїнтеа
цїганълїї помад стъ таре парте дїн трен-
це де хане нъртате маї пайнте де романї.
Днсъ сексъл фемеїеск есте маї мърдарї

декъл чел вървѣтеск. Днвълїте нътаї
дн флеандърї, къ пръчїї чеї маї мїчї ле-
гадї днтр'о траїстъ дн спїнаре, пе чеї
маї тарї авїа къ о къташъ рънтъ дн-
връкадї тълландъї днпайнтеїшї, вїнъ дн-
къркате де мърдърїї шї гоапце маї въртос
дн времеа търгврїлор спре ашї вїнде
продъктеле лор де лъркъръ: лїнгърї, троаче
шї лопъци де лемп, мъртърї шї корфе де
нїеле, їервї де медїчїнъ кълесе, шї по-
аме пъдъреде, прекъм шї маї тотдезна
спре ашї депрїнде талантъл де фърат зп-
де се поате. Прїн ачестеа дшї кълдїгъ
траїтъл вїедїї ка ваї де еї, шї дакъ ле
маї ретълне врезн креїдътан, дн келтъ-
їеск пе вїпарс шї тълбак, пе ачестеа гъ-
стърї лор аша їзвїте. Кортърїле лор кам
деа рандъл сълнт нъсе пе лънъгъ дръмъ-
рїле де царъ, знде пръчїї чеї голї се сї-
леск а скоате дела кълъторї кълте чева
прїн свїеръте, амергърї, прїн датъл деа
вервелекъ шї деа роата. Днсъ ачест соїѣ
де оаменї жълътате сълватїк се днтпъци-
неазъ тот маї тълт, шї есте пъдежде,
кълкъ нъ песте тълтъ време дн Трансїл-
ванїа вом ведеа нътаї цїганї колонїзаци,
саѣ къл дї нълїм църанї пої. — Агенцїа
се афлз партеа чеа маї таре дн аша нъ-
мїтеле цїгълнї, саѣ лълкане ашезате дн
капъл сателор саѣ а орашелор. Фрѣмъ-
ле зпелї вїедърї маї регълате, прекъм шї
амелтекареа соїърїлор прїчїнвїтъ прїн пре-
домнїтоареа лор аплекаре спре пълчерї
тръпелї, шї прїн форма трънеаскъ а сек-
съллї фемеїеск знеорї преапълкътъ, їаѣ
фълкът пе агенцїа дн тоатъ прївїнда маї
асеменеа езроненїлор, де кълт пе чеїлалци
карїї аѣ ретас помазї, къ карїї еї днсъ
фоарте се потрївеск ла сїмъчїзне, апле-

кърї шї овїчєврї. О парте mare din еї се хръпеск кѣ фелїсрїмї де лѣкрѣрї де фер, пе каре еї, де шї аѣ зпелте фоарте сїмпле шї славе, шїѣ сѣ ле факѣ вїнїшор шї ївте. Алцїї се депрїнд ла мѣзїкѣ, спре каре аѣ о деосївїтѣ дестоїнїчїе шї аплекаре, кѣ лѣкрѣрї де тѣпѣ, саѣ слѣжеск шї цѣранѣлї ка лѣкрѣторї саѣ пѣмїцї. Слѣжвеле де гѣде шї де кѣрѣцїт ѣнкѣ сѣнт зпрам де хранѣ цїганїлор. Фемеїле се кѣпрїнд маї тѣлт кѣ сѣжрпѣрїї мїчї, саѣ траг кѣтеодатѣ кѣшїг взи дїн сѣперстїцїе (кѣтеодатѣ кїар шї а плѣселор, маї де фрѣнте) прїп арѣнкатѣл де кѣрцї, прїп пророчїї шї прїп аша пѣмїтеле врѣжїторїї.

(Нотеле дѣсепнате дї текст кѣ пѣмерї, вор зрїта алтѣ датѣ).

ДѢБЕТЪТЪРЪ ФЪРЪ ШЛЪЪ.

Жѣрналѣ де Деба не спѣне, кѣткѣ де кѣрѣнд дї Парїс Іакоб Соquelїн оарекаре, венїнд акасѣ поаптеа пела 11 чеасѣрї веат, пѣшї дѣчетїшор пѣпѣ ла а дѣа контїгнацїе (кат); аїчї ел дї вецїа са крѣзѣ, кѣткѣ есте дї одаїа са, де шї се афла пѣмаї дї ганг. Ачї се десвракѣ отѣл кѣ тоатѣ комодїтатеа, хайпеле зпа дѣпѣ алта шїле арѣнкѣ афарѣ пе о фереастрѣ дескїсѣ че слѣжїа кѣтрѣ кѣрте, крѣзѣнд кѣ ле пѣне тоате дї каса де dormїт; дї зртѣ дѣпѣ овїчєїл че'л авеа, дшї леагѣ капѣл кѣ тѣхрама дѣла гѣт шї зѣтма деодатѣ се арѣнкѣ ел сїнгѣр пе фереастрѣ афарѣ, копвїнс кѣ се пѣне дї па-

тѣл сѣѣ. Нѣзмаї дїмїнеацѣ пе ла шасе чеасѣрї афларѣ лѣкѣїторїї касеї пе ачест непорочїт кѣлѣторїѣ, зѣкѣнд пе пардосеала кѣрцїї кѣ оаселе крѣнчен сѣтрѣтате. Бїетѣл маї кїнвї дїнкѣ шаїзечї де чеасѣрї, дѣпѣ каре дшї дѣдѣ сѣфлетѣл.

D I N Г E T E.

Нїчї о падїе пѣ шїе жѣдека, пѣпѣ кѣнд пѣ се поате жѣдека пе сїне дѣсвш. Дар ачест mare кѣшїг дї вїне еї фоарте тѣрзїѣ.

Адеврѣл се цїне де ом, рѣтѣчїреа де време. Пентрѣ ачѣаста с'аѣ зїс де спре зп бѣрѣват mare: Le malheur de tems a causé son erreur, mais la force de son ame l'en a fait sortir avec gloire.

Дакѣ веї кѣзта, рѣтѣчїрїле отѣлї дї фак пе дѣнсѣл вреднїк де їзвїт.

Чеа маї сдравѣпѣ невасть есте ачѣеа, каре дакѣ лїпсеце татѣл прѣчїлор еї, дѣнсѣ шїе сѣї стѣпѣнеаскѣ дї локѣл лѣї.

Нѣ претѣтїденї сѣнт вѣоаце, вїде есте апѣ; дар вїде се азд вѣоаце, аколо есте апѣ.

D I N В I К Т О Р Х Ѣ Г О.

Франца есте пѣрѣреа де модѣ дї Езропа.

Дшпѣрѣцїїле дшї аѣ рѣстїмѣл хотѣрѣторїѣ ка шї мѣлцїї їернїле. О ворѣ зїсѣ преа пе сѣс продѣче дштрѣнселѣ лавїнѣ дшвндѣтоаре (avalanche).